

Musik kan åbne en vej til det danske sprog

Et fælles sprog er en forudsætning for god integration. Det sprog kan musikken være med til at skabe, mener initiativtager og supervisor Tina Buchholtz

Af Lis Agerbæk Jørgensen, journalist

1000 begejstrede publikummer så i foråret Piraterne, en musical om venskab, troskab, sammenhold og eventyrlyst i kulturhuset i Horsens. Musicalen spændte fra skæve 7/8 og tango over skønsang til rap og råbekor, og meget af det var skabt af musikpædagog Tina Buchholtz, som også havde indstuderet med de unge fra folkeskolerne i Horsens.

VI KAN LÆRE AF HINANDEN

Tina Buchholtz om hvad folkeskolelærere og musikpædagoger kan:

- Folkeskolelærere er gode til at holde hovedet koldt og dampen oppe, når 24 elever render rundt. De er gode til at tage imod input og bruge dem. De er gode til, at børnene får prøvet forskellige genrer, men det er en urimelig opgave at tro, at de kan lære børnene at håndtere instrumenterne, så sammenspillet kan fungere.

- Folkeskolelærere med musik er ildsjæle, der kæmper. Men de lader sig jage rundt i en manege, fordi det ikke må blive for kedeligt. Og så har de måske den svaghed, at de ikke bruger det sidste stykke tid med en sang, så vi kan den helt og ikke næsten. Det er sjovere at optræde med noget, man kan.

- Det er klart, at vi har en anden faglighed end folkeskolelærerne, så vi kan tillade os at holde fokus på musikken. Vi kan inspirere og give ny energi til dem. Men de syv år med folkeskolelærere i Horsens har også lært mig meget. Jeg har set nødvendigheden af livsglæden. Man kan ikke bare komme med sin faglighed og sin metode, livsglæden skal med. Jeg kan bidrage med min energi og udvikle noget sammen med lærerne og eleverne i mit samvær med dem.

Hun var tidligere ansat i det store musikprojekt 'Musik til alle' gennem Horsens Musikskole, og de senere år har hun været tilknyttet uden om musikskolen til at lave musical med de store. Hun stod i syv år for valgfrit kor med over hundrede børn årligt og medvirkede i drama. Det har alt sammen været rigtig godt til at ryste de mange nationaliteter sammen på folkeskolerne i byens ghetto, men på et tidspunkt indså hun, at der skulle mere til for at nå børn og unge med mange forskellige kulturelle baggrunde.

- De forstod ikke, hvad jeg sagde. Ikke bare ordene var fremmede, men de kendte ikke til de basale sociale spille-regler. Hvis de ikke overholdes, fungerer musikken ikke. Jeg satsede ikke på at udvikle musik på et højt niveau, men på at de kunne udvikle sig personligt, musikalsk og følelsesmæssigt. Så jeg gik til Mogens (skolelederen på Søndermarkskolen) og sagde, at vi var nødt til at lave et projekt, hvor vi begyndte med Adam og Eva. Ellers bliver børnene i hver sin gruppe, hvor de er sammen med dem, de kan lide, og hader de andre. Det giver grobund for ballade og er det modsatte af integration, siger Tina Buchholtz.

En kulturel korridor

Tina Buchholtz idé var begyndelsen til 'Musik, sprog, integration', det tre-årige projekt som nu skal stå sin prøve. Hun og skoleleder Mogens Falk indså nødvendigheden af at inddrage de tosprogede mødre og de helt små børn.

- Den sproglige stimulering begynder hjemme, og mødrene skal opleve, at sprogstimulering gennem musik og leg er nødvendig. Ellers bliver de børn tabt. Så vi besluttede at begynde med de små, og at den udvikling skal fortsætte op gennem børnehaven og i skolen, siger Tina Buchholtz.

Målet er at skabe en musikalsk og kulturel fælles korridor. At lære børnene sange, rytmer og dans til musik, som de kan genkende, når de skifter fra børnehave til skole. ►►

► - Det er overvældende at begynde i skolen. Der er mange måder at være sammen på, som man ikke kender, og hvis man ikke forstår sproget, er det endnu sværere. Men vi kan gøre noget sammen, som er ikke-sprogligt. Vi kan skabe et musikalsk fællesskab, som er genkendeligt. Samtidig kan den del af musikken, som er sprogbærende – sange, rim og remser – være med til, at børnene udvikler det sproglige og begrebsdannelse. Det letter deres adgang til det nye land, som skolen er, siger Tina Buchholtz. Hun ser sin rolle som den, der kan inspirere.

- Man kan nemt gå død, så man har brug for benzin. Børnene forventer en solstråle, når man kommer, og det kan man kun være, hvis man selv får tanket op ind imellem, siger hun.

Mødrene skal med

Planen er at undervise mødre og børn, og at en musikpædagog skal være med til at etablere et musikmiljø og en samværsform i børnehaverne i samarbejde med pædagogerne. Idéen er at udvikle en musikpraksis i stedet for at sætte ind med sprogkurser og talepædagoger. Og at skabe nogle musikalske universer, som bliver selvdrøve. Så pædagogerne fortsætter med børnene, når musikpædagogerne er gået hjem. Så børnene synger videre på legepladsen og hjemme, og så forældrene finder på at synge en dansk godnatsang.

Foreløbig skal 15 mødre og 15 børn mødes på biblioteket med en musikpædagog. Det skal foregå ti gange efterår og ti gange forår i forløb på halvanden time, hvoraf der undervises i de 45 minutter. Mødrene regner de med at få kontakt til gennem sundhedsplejersker og mødregrupper.

- Vi skal tage os god tid både før og efter undervisningen. Vi skal opbygge en musikalsk samværsform. Kvinderne kan måske ikke så meget dansk, og det er ikke fordi, de ikke vil integreres, men de er usikre på, hvad der forventes af dem i forhold til børnehave og skole. Det er fint, hvis de bliver så trygge, at vi kan udveksle sange til gensidig inspiration. Vi håber at udvikle mødrenes sprog, for hvis de ikke udvikler det, bremser det børnene. Mødrene kan så meget, at der er noget at bygge på, men der er søren dansme også plads til forbedringer, siger Tina Buchholtz.

- Med musikken vil vi skabe en vigtig korridor for de små til børnehaven og fra børnehaven til skolen. Det musikalske univers åbner for det sproglige. Hvis børnene kender rim og remser, lærer de hurtigere begreber som udenfor, indenfor, over og under og kan bedre begå sig i skolens nye verden. Gennem musikken udvikler de sproglige og sociale færdigheder, siger Tina Buchholtz

Biblioteket er valgt som mødested, fordi underviserne så kan bruge bibliotekets bøger og måske gøre mødrene nysgerrige efter mere. De skal lære danske sange, rim og remser og altså også gerne synge sange fra deres hjemlande.

Tina Buchholtz håber, at det lykkes at udvikle noget materiale og nogle metoder i fællesskab, som gør det lettere for andre i lignende situationer at gå i gang.

Tina Buchholtz begyndte med at læse musikvidenskab i Århus og dernæst til musiklærer AM på Det Jyske Musikonservatorium. Hun har siden taget supplerende uddannelse i drama, performance og formidling. Hun har undervist i 28 år på musikskoler og på konservatorierne i Århus, Aalborg og Odense og universitetet i Aalborg. De seneste tre år har hun været konsulent og supervisor i Horsens. Hun er samtidig forstanderinde på Støvring Højskole, hvor hendes mand, Vagn Egon Jørgensen er forstander. Hun har desuden skrevet musicals og en børnebog om Heksen Esmeralda, se www.tinab.dk/pages/universe.html ■

